

Protecția socială a șomerilor

Definiție: “șomer”, “șomer înregistrat”, “persoană în căutarea unui loc de muncă”

Persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de mini- mum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;
- b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;
- c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare;
- d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare, dacă s-ar găsi un loc de muncă.
- e) este înregistrată la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sau la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege.

Șomer înregistrat - persoana care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la pct. IV și se înregistrează la agenția pen- tru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința ori la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege, în vederea obținerii unui loc de muncă.

Persoană în căutarea unui loc de muncă - persoana care face demersuri pentru a-și găsi un loc de muncă, prin mijloace proprii sau prin înregistrare la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința ori la alt furnizor de servicii de ocupare, acreditat în condițiile legii;

Persoanele în căutarea unui loc de muncă se pot afla în una dintre următoarele situații:

- a) au devenit șomeri în sensul precizat mai sus;
- b) nu au putut ocupa un loc de muncă după absolvirea unei instituții de învățământ;
- c) ocupă un loc de muncă și, din diferite motive, doresc schimbarea acestuia;
- d) au obținut statutul de refugiat sau altă formă de protecție internațională, conform legii;

e) cetățeni străini sau apatrizi care au fost încadrați în muncă sau au realizat venituri în România, conform legii;

f) nu au putut ocupa loc de muncă după repatriere sau după eliberarea din detenție.

Calitatea de angajator

Persoana juridică sau persoana fizică cu sediul, respectiv domiciliul, în România ori sucursala, filiala, agenția, reprezentanța din România a unei persoane juridice străine cu sediul în străinătate, autorizată potrivit legii, care încadrează forță de muncă în condițiile legii.

Calitatea de asigurat

Persoana fizică ce realizează venituri, potrivit legii, și pentru care angajatorul este obligat să rețină și să plătească contribuția individuală de asigurări pentru șomaj, precum și persoana care se asigură prin încheierea unui contract de asigurare pentru șomaj.

Expresia stagiului de cotizare

Perioada de timp pentru care s-a datorat contribuția de asigurări pentru șomaj atât de către asigurat, cât și de angajator sau, după caz, numai de către asigurat, precum și perioada pentru care persoanele asigurate în sistemul asigurărilor pentru șomaj prin încheierea unui contract de asigurare pentru șomaj au datorat și au plătit contribuția de asigurări pentru șomaj.

Expresia indemnizației de șomaj

O compensație parțială a veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu s-au putut încadra în muncă.

Situații de șomaj

I. Șomerii sunt persoanele care se pot găsi în una dintre următoarele situații:

a) le-au încetat raporturile de muncă din motive neimputabile lor;

b) le-au încetat raporturile de serviciu din motive neimputabile lor;

c) le-a încetat mandatul pentru care au fost numiți sau aleși, dacă anterior nu au fost încadrați în muncă sau dacă reluarea activității nu mai este posibilă din cauza încetării definitive a activității angajatorului;

- d) a expirat durata pentru care militarii au fost angajați pe bază de contract sau li s-a desfășurat contractul din motive neimputabile lor;
- e) le-a încetat raportul de muncă în calitate de membru co-operator, din motive neimputabile lor;
- f) au încheiat contract de asigurare pentru șomaj și nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;
- g) au încetat activitatea ca urmare a pensionării pentru invaliditate și care, ulterior, au redobândit capacitatea de muncă și nu au reușit să se încadreze în muncă;
- h) le-au încetat raporturile de muncă sau de serviciu din motive neimputabile lor, în perioada de suspendare a acestora, potrivit legii;
- j) reintegrarea în muncă, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă, nu mai este posibilă la unitățile la care au fost încadrate în muncă anterior, din cauza încetării definitive a activității, sau la unitățile care au preluat patrimoniul acestora;
- k) le-a încetat activitatea desfășurată exclusiv pe baza convenției civile.

2. Sunt asimilate șomerilor persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de minimum 16 ani, care într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;
- b) sunt absolvenți ai școlilor speciale pentru persoane cu handicap în vârstă de minimum 16 ani, care nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;

Condiții de obținere a indemnizației de șomaj

Șomerii prevăzuți în subcapitolul "Situații de șomaj", partea I., beneficiază de indemnizație de șomaj dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au un stagiul de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii;
- b) nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

c) nu îndeplinesc condițiile de pensionare, conform legii; d) sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința, dacă au avut ultimul loc de muncă ori au realizat venituri în acea localitate.

Organul competent

Organul competent pentru acordarea indemnizației de șomaj este agenția pentru ocuparea forței de muncă, în căror rază solicitantul își are sediul, respectiv domiciliul.

Cuquantumul indemnizației de naștere

Indemnizația de șomaj se acordă șomerilor prevăzuți în subcapitolul “Situății de șomaj”, partea I., pe perioade stabilite diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- a) 6 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;
- b) 9 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani;
- c) 12 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani.

Cuquantumul indemnizației de șomaj prevăzute mai sus este o sumă acordată lunar și în mod diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- a) 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;
- b) suma prevăzută la lit. a) la care se adaugă o sumă calculată prin aplicarea asupra mediei salariului de bază lunar brut pe ultimele 12 luni de stagiul de cotizare, a unei cote procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare.

Prima de încadrare

Absolvenții instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, în situația în care se angajează cu program normal de lucru, pentru o perioadă mai mare de 12 luni, beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o primă de încadrare egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării.

Absolvenții cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizație de șomaj și se angajează în perioada de acordare a indemnizației, în condițiile prevăzute la alin. (1), beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o

sumă egală cu indemnizația de șomaj la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, până la expirarea perioadei de acordare a acesteia, dacă nu s-ar fi angajat.

Stimularea angajatorilor

Angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți ai unor instituții de învățământ sunt scutiți, pe o perioadă de 12 luni, de plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj, aferentă absolvenților încadrați, și primesc lunar, pe această perioadă, pentru fiecare absolvent:

- a) o sumă egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții ciclului inferior al liceului sau ai școlilor de arte și meserii;
- b) o sumă egală cu de 1,2 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții de învățământ secundar superior sau învățământ postliceal;
- c) o sumă egală cu de 1,5 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții de învățământ superior.

Angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap primesc lunar, pentru fiecare absolvent, sumele prevăzute mai sus pe o perioadă de 18 luni.

Nu beneficiază de aceste prevederi angajatorii care au obligația, potrivit legii, de a încadra în muncă absolvenți ai instituțiilor de învățământ, pentru absolvenții din această categorie.

Prin absolvent al unei instituții de învățământ se înțelege persoana care a obținut o diplomă sau un certificat de studii, în condițiile legii, în una dintre instituțiile de învățământ gimnazial, profesional, special, liceal, postliceal sau superior, de stat ori particular, autorizat sau acreditat în condițiile legii.

Angajatorii care încadrează absolvenți în condițiile de mai sus sunt obligați să mențină raporturile de muncă sau de serviciu ale acestora cel puțin 3 ani de la data încheierii.

În perioada celor 3 ani, absolvenții pot urma o formă de pregătire profesională, organizată de către angajator, în condițiile legii. Cheltuielile necesare pentru pregătirea profesională vor fi suportate, la cererea angajatorilor, din bugetul asigurărilor pentru șomaj.